

Svar på skriftligt spörsmål om statliga bolags ansvar för sin upphandling och iakttagande av arbetsvillkoren i statlig upphandling

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 351/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Kristiina Salonen /sd:

Hur säkerställer regeringen i fortsättningen etiken och ansvarsfullheten i upphandlingar som utförs av statsägda bolag, även utanför Finlands gränser, med beaktande av bl.a. arbetsvillkoren och lönenivåerna samt upphandlingens helhetsekonomi, inklusive effekterna av det arbete som utförs och de skatteintäkter som tillfaller Finland och

hur ombesörjer regeringen att det finländska arbetet och den finländska exportindustrin inte försätts i en orimlig ställning jämfört med motsvarande aktörer på grund av osund konkurrens inom EU?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Finlands Färjetrafik Ab beställde i oktober 2015 en hybridfärja för förbindelsen Pargas-Nagu. Den miljövänliga hybridfärjan kommer att vara den första i sitt slag i Finland.

Bolaget skickade en anbudsförfrågan till 13 europeiska varv, av vilka sex fanns i Finland. Endast två av de finländska varven gav anbud. Det förmånligaste anbudet gavs av det polska varvet Crist S.A. Det näst förmånligaste gavs av ett lettiskt varv, det tredje förmånligaste av ett norskt varv och det förmånligaste anbudet av ett finländskt varv kom på fjärde plats.

Fem varv gick vidare till slutrakan av anbudsomgången. När alla parametrar beaktades var anbudet som gavs av det finländska varvet som kom på tredje plats villkorligt. Villkoret för anbudet gällde innovationsstödet som staten betalade till fullt belopp och andra villkor som inte överensstämde med anbudsbegäran. Med de varv som gick vidare till slutrakan fördes närmare förhandlingar utifrån de givna anbuden. Alla dessa varv bedömdes ha kapacitet att bygga färjan. Prisskillnaderna i de anbud som varven gav var betydande. Det var fråga om en skillnad på flera miljoner euro och tiotals procent till varvet Crist S.A:s anbud, som slutligen vann. Crist S.A. skiljde sig från mängden som varvet med det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet.

Finlands Färjetrafik Ab har under upphandlingen agerat omsorgsfullt och rättvist gentemot alla parter. Det vinnande anbudet uppfyller kraven i avtalet som ingåtts med NTM-centralen samt varvets, myndigheternas och klassificeringssällskapets krav. I upphandlingen har man tagit hjälp av det bästa kunnandet som hittas i Finland, såsom en ingenjörbyrå specialiserad på fartygsplanering och två av varandra oberoende revisionssammanslutningar. En ännu noggrannare utredning gjordes av det vinnande varvet Crist S.A. I utredningen ingick upprepade inspektionsbesök

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 351/2016 rd

vid varvet. I de utredningar som Finlands Färjetrafik Ab själv genomförde och lät genomföra uppdagades inget som skulle ha antytt att den verksamhet som nu har beskrivits i medierna kunde vara möjlig.

Finlands Färjetrafik Ab förutsätter att de fartygsleverantörer som bolaget anlitar agerar ansvarsfullt och förhåller sig ytterst allvarligt till de påståenden som framförts om företaget som bygger hybridfärjan och företagets underleverantörer. Efter att ha fått kännedom om dessa allvarliga anklagelser gav Finlands Färjetrafik Ab en internationell sakkunnigorganisation i uppdrag att utreda sanningshalten i påståendena. Sakkunnigorganisationens utredningsarbete pågår och bolaget väntar på slutresultatet.

Enligt regeringsprogrammet följer staten i sin ägarstyrning fördelningen av uppgifter och ansvar mellan bolagets organ och ägare enligt aktiebolagslagen. Den ovan beskrivna bolagsverksamheten, genom vilken man strävar efter att trygga bolagets affärsverksamhet och konkurrensläge nu och i framtiden, hör enligt principerna i aktiebolagslagen till bolagets operativa lednings och styrelses ansvar. Ägarstyrningen ansvarar för sin del för att trygga Finlands Färjetrafik Ab:s ekonomi och verksamhetsförutsättningar samt för att Finlands Färjetrafik Ab:s verksamhet motsvarar de skyldigheter som lagstiftningen ålägger den. Enligt det ägarpolitiska principbeslutet är samhällsansvar ett grundläggande värde för statliga bolag.

Helsingfors 8.7.2016

Statsminister Juha Sipilä